

Ο ΑΝΑΡΧΙΚΟΣ

ΔΕΛΤΙΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ

-Ο ΑΝΑΡΧΙΚΟΣ- δεν αποτελεί προϊόν που υπόκειται στους εμπορικούς νόμους και ως εκ τούτου δεν απαιτείται για την απόκτησή του η καταβολή δραχμικού αντίτιμου. Η συνέχισή της έκδοσής του διασφαλίζεται με την εθελοντική προσφορά χρημάτων, εργασίας, κειμένων και ιδεών και όχι με την υποχρεωτική χρηματοδότηση που επιβάλλει η οποιαδήποτε τιμή πώλησης. -Ο ΑΝΑΡΧΙΚΟΣ- δεν είναι φορέας απόψεων μίας αναρχικής ομάδας. Κοινή αντίληψη όσων προσφέρουν για την έκδοσή, είναι η ανάγκη διεύρυνσης της αναρχικής-αντιεξουσιαστικής πληροφόρησης, έξω και πέρα από τους κρατικούς και εμπορικούς νόμους, ως γνήσιο δημιούργημα της κοινωνικής εξέγερσης. Για την εγκαθίδρυση ενός κοινωνικού συστήματος που θα στηριχτεί στην αμοιβαία βοήθεια και την εθελοντική συνεργασία των μελών της. Ενάντια σ' όλες τις μορφές διακυβέρνησης και οικονομικής καταπίεσης.

Οι κυβερνήσεις καταπιέζουν τους ανθρώπους με δυο τρόπους, είτε άμεσα, με ωμή βία, δηλαδή φυσική βία, είτε έμμεσα, αφαιρώντας τους τα μέσα συντήρησης κι υποβιβάζοντάς τους έτσι στην αδυναμία. Η πολιτική εξουσία γεννήθηκε με την πρώτη μέθοδο, το οικονομικό προνόμιο προήλθε από τη δεύτερη. Ε. Μαλατέστα.

Αθήνα, 17 Δεκεμβρίου 1986

No 11

Φίλε αναγνώστη, πάει σχεδόν ένας μήνας από τη μέρα του φετινού γιορτασμού του Πολυτεχνείου κι από τότε μέχρι σήμερα ήρθαν πολλά γεγονότα που απώθησαν στις γωνιές της μνήμης σου τα όσα συνέβηκαν τη μέρα εκείνη. Για μας, ο τρόπος που εξελίχτηκε η φετινή «γιορτή» ανέδειξε μια σειρά από πολύ σημαντικά διδάγματα, που θεωρούμε σωστό να τα επισημάνουμε.

Φίλε αναγνώστη, κοινή είναι η αίσθηση ότι φέτος, η «γιορτή» του Πολυτεχνείου έγινε μόνο για τους αναρχικούς. Το κράτος κι οι εφημερίδες των αφεντικών προετοίμασαν πολλές μέρες πριν το «γιορτασμό» το κατάλληλο κλίμα για να επιτευχθεί η αντιπαράθεση αναρχικών-μπάτσων, με προσχεδιασμένη την προοπτική της έκβασής της. Είπαν ότι «αναμένονται ταραχές» κι ότι 17.000 μπάτσοι -στρατός ολόκληρος- θα αναλάμβαναν την «τήρηση της τάξης». Μέσα σ' αυτό το κλίμα φοβίας και καχυποψίας, έντεχνα καλλιεργημένο από τους ψυχροπολεμικούς εμπειρογνώμονες των υπηρεσιών καταστολής, πέτυχαν τον ένα στόχο τους: να μην κατέβει ο κόσμος στη «γιορτή». Ο δεύτερος στόχος, ήταν η επίτευξη της αντιπαράθεσης. Αναρχικοί-μπάτσοι. Μια αντιπαράθεση που δεν επιδιώκεται παρά μόνο όταν η έκβασή της μπορεί να ελεγχθεί -ως ένα βαθμό- και να χρησιμοποιηθεί κατάλληλα.

Φίλε αναγνώστη, το κράτος κι οι μηχανισμοί των ρουφιάνων και των σχεδιαστών των μεθόδων καταστολής, είναι αρκετά ηλίθιοι για να αντιληφθούν τη λογική και την πρακτική της εξέγερσης. Το αναρχικό κίνημα αποδείχτηκε αρκετά συνεπές στη λογική αυτή, ώστε να μην συρθεί σε μια εξέγερση σε τόπο και χρόνο που καθορίζει ο κάθε κρετινός υπουργός Δημόσιας Τάξης. Οι αναρχικοί κατέβηκαν στην πορεία, γνωρίζοντας την πρόκληση που θα αντιμετώπιζαν. Ο τρόπος που αντέδρασαν στην πρόκληση αυτή είναι το πρώτο σημαντικό συμπέρασμα.

Φίλε αναγνώστη, ήταν πολλοί οι ΜΕΑτζήδες που πλησίασαν στους αναρχικούς ελπίζοντας στην πρόκληση, όπως τους είχαν δασκαλέψει οι αρχηγοί τους. Εισέπραξαν αυτό που τους άξιζε, με τον τρόπο που έπρεπε: και ξύλο έφαγαν και στην πρόκληση απέτυχαν. Να γιατί ανήθηκε η πίεση στα μυαλά των αρχιμπάτσων, κι ούρλιαζαν «τραβάτε τα πιστόλια re».

Φίλε αναγνώστη, αν αυτό είναι ένα πολύ σημαντικό συμπέρασμα και θετικό για την παραπέρα πορεία του αναρχικού κινήματος στον ελληνικό χώρο, υπάρχει κι ένα δεύτερο, αρνητικό αυτή τη φορά. Είναι η αποχή του κόσμου από την υποδόκουσα πρόκληση που ενείχε η

φετινή «γιορτή». Για μας είναι απλά μια επιβεβαίωση. Η εξουσία μπορεί και χειραγωγεί σε υψηλό βαθμό τους ανθρώπους, καλλιεργώντας και το φόβο, ανάμεσα σ' όλα τ' άλλα. Η σημαία των σύγχρονων αστών γράφει στην ούγια «άσε, καλύτερα να μην μπλέξω».

Φίλε αναγνώστη, το γεγονός ότι το αναρχικό κίνημα μπόρεσε και χειρίστηκε την νέα κρατική πρόκληση όπως εκείνο ήθελε, σημαίνει ότι είναι και σε θέση να χειριστεί την εξέγερση όπως και όταν εκείνο θέλει. Ακόμη κι όταν τούτη η γενιά των ενηλίκων, βαλτωμένη στα ήρεμα νερά κάποιου δεξιού συντηρητισμού ή -στην καλύτερη περίπτωση- κάποιου γραφειοκρατικού επαναστατισμού συν τις νευρώσεις και τις φοβίες της, κλείνεται στα σπίτια σκουπίζοντας με τη σημαία της τα δάκρυά της για την εξέγερση που δεν μπορεί να επιτελέσει, ακόμη και τότε, υπάρχουν ελπίδες. Είναι οι ελπίδες της διαρκούς αντιπαράθεσης, όχι μόνο όταν ορίζει το κράτος κι οι μπάτσοι, αλλά καθημερινά, στη δουλειά, στο σχολείο, στο πανεπιστήμιο, στις χειραγωγημένες ανθρώπινες σχέσεις. Η αποφυγή της πρόκλησης του κράτους ζητά στη θέση της την διαρκή άρνηση των αξιών τούτης της αρρωστημένης κοινωνίας των ταξικών διαμελισμών και των οπαδών. ■

ΜΙΑ ΦΟΡΑ ΚΙ ΕΝΑΝ ΚΑΙΡΟ... ΗΤΑΝ ΚΑΤΙ ΟΠΛΑ

Μια φορά κι έναν καιρό -εδώ και πολύν καιρό- ήταν κάτι όπλα... Τα είχαν μοιράσει κάποιοι συνταγματάρχες στους μπράβους τους κι εκείνοι τάχανε και τα λαδώναν και τα γυάλιζαν και τα φορούσαν στη μέση τους, καθημερινές και σκόλες, και τότε πότε τάβγαζαν από τις θήκες τους και καμαρώνανε τους εαυτούς τους στον καθρέφτη.

Κι οι άλλοι άνθρωποι τους βλέπανε και κάτι πήγαιναν να πουν αλλά το βλέμα τους σταμάταγε στα όπλα και η μιλιτιά κοκάλωνε στο στόμα τους.

Και μια ωραία μέρα οι άνθρωποι σκεφτήκανε και είπαν:

- Ως εδώ! Καλύτερα να μας σκοτώσουν με τα όπλα τους παρά να ζούμε συνεχώς σε τούτη την τρομάρα.

Και μαζεψήκανε, καμιά διακοσαριά, στο κέντρο της μεγάλης πόλης κι αρχίσαν να φωνάζουνε το δίκιο τους και την οργή τους και καταριόνταν τους αρχόντους και τους μπράβους τους...

Κι οι άρχοντες κι οι συνταγματάρχοι σκιάχτηκαν κι είπαν στους μπράβους τους:

- Χτυπάτε τους!

Κι οι μπράβοι -άλλο που δεν θέλανε- βγάλαν τα γυαλισμένα, καλολαδωμένα όπλα τους και ρίξαν και ξάπλωσαν χάρω πολλούς και ο πολύς κοσμάκης τρώμαξε και κλείστηκε στο σπίτι του να ευχαριστήσει το θεό που δεν είχε παρασυρθεί από τους προβοκάτορες και που την είχε βγάλει πάλι καθαρή.

... Κι ήρθε καιρός που οι άρχοντες συνταγματάρχες χάσανε των θεών την εύνοια -φαίνεται ότι δεν ασκούσανε σωστά τα θρησκευτικά καθήκοντά τους- και οι θεοί τους ρίξανε και φέρανε καινούργιους άρχοντες («πολιτικούς» τους λέγανε) και ο κοσμάκης πήρε θάρρος και βγήκε απ' το σπίτι του και δοξολόγησε τους νέους του αρχόντους κι εκείνους τους 200 προβοκάτορες κι όλοι μαζί βαφτίστηκαν «αντιστασιακοί» κι οι μπράβοι είχανε λουφάξει και κοιτούσαν φοβισμένοι, αλλά τα χέρια τους τα είχαν πάντοτε στα όπλα, κι οι νέοι άρχοντες τιμώρησαν τους αρχηγούς των μπράβων κι είπανε στον κοσμάκη:

- Να πως 'εξηγιόμαστε εμείς: Αντίεστε, τώρα, πίσω στις δουλειές σας και παρατάτε τις φωνές, γιατί, στο κάτω κάτω, οι μπράβοι, τώρα, είναι δικοί μας μπράβοι και τα όπλα τους δεν τα παίρνουμε και γιατί δεν μπορούμε και γιατί δεν θέλουμε. Κι έπειτα, τώρα φύγανε οι τύρανοι
συνέχεια στην 4

Ο αναρχισμός στην Πορτογαλία – σύντομη ιστορία.

Εισαγωγή. Αν και για το αναρχικό και αναρχο-συνδικαλιστικό κίνημα της Ισπανίας είναι γνωστά πολλά, για το αναρχικό κίνημα της Πορτογαλίας λίγα στοιχεία έχουν γίνει ευρύτερα γνωστά. Το κείμενο που ακολουθεί, γραμμένο από ένα σύντροφο, που είναι μέλος της γαλλικής αναρχικής ομοσπονδίας, επιχειρεί να διεκρινίσει την κατάσταση.

Ο αναρχισμός ήταν η κυρίαρχη ιδεολογία των εργατών μέχρι και τη δεκαετία του '40, αλλά ακόμη και σήμερα (αν και αποτελεί ένα διευρυνόμενο κίνημα) είναι σχετικά άγνωστος στην Πορτογαλία. Έτσι, είναι ακόμη πιο δύσκολο να γίνει αντιληπτή η εξέλιξη του στην περίοδο από τον Σαλαζάρ μέχρι σήμερα. Στη συνέχεια επιχειρώ να αναφερθώ στην κατάσταση, βασισμένος σε μια σειρά πηγών.

Η εκρηκτική κατάσταση στις αρχές του αιώνα.

Η περίοδος μετά τον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο, σημάδευτηκε από μια γενική ύφεση του εργατικού κινήματος. Ο πόλεμος, η οικονομική κρίση και η καταστολή (από τη Δημοκρατία) δημιούργησαν προβλήματα στους οργανωμένους εργάτες. Ο αγώνας τους παρουσάσισε πώσω σ' αυτό το διάστημα. Πολλοί εργάτες απογοητεύτηκαν μετά την συμμετοχή τους σε μεγάλες απεργιακές κινητοποιήσεις.

Από το άλλο μέρος, το κύμα διαμαρτυριών από την μεσαία τάξη της Δημοκρατίας ενάντια στο Δημοκρατικό Κόμμα (που κυβερνούσε) οδήγησε σε μια πολιτική κρίση. Αυτό το γεγονός προετοίμασε το έδαφος για πραξικόπημα, που υποστηριζόταν από το πιο συντηρητικό και αντιδραστικό τμήμα της πορτογαλικής μεσαίας τάξης, στις 28 Μάη 1926.

Η αναρχική αντίσταση τέθηκε σε δράση πολύ γρήγορα. Οι κινητοποιήσεις διαμαρτυρίας ήταν συχνές και βίαιες. Σε απάντηση, αυξήθηκε η καταστολή, ειδικά μετά από μια απόπειρα εξέγερσης στις 7 Φλεβάρη 1927, στη διάρκεια της οποίας πολλοί άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους, έγιναν εκατοντάδες συλλήψεων και όλες οι αναρχικές εφημερίδες απαγορεύτηκαν. Επίσης, εκτός νόμου τέθηκε και η CGT, το αναρχοσυνδικαλιστικό συνδικάτο των πορτογάλων εργατών.

Πολλά από τα μαχητικά στελέχη του αναρχικού κινήματος, εξορίστηκαν για να ιδρυσούν αργότερα την AFPPE στο Παρίσι (την Αναρχική Ομοσπονδία Εξόριστων Πορτογάλων). Η AFPPE δραστηριοποιήθηκε και στην Ισπανία και διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στη διάρκεια του ισπανικού εμφύλιου πολέμου, από το 1936-39. Οι αναρχικές εφημερίδες ξαναφάνηκαν στην Πορτογαλία το 1929, με την GERMINAL, την AURORA και την AVIDA στο Πόρτο, όπου η καταστολή ήταν μικρότερη σε σχέση με την Λισαβόνα.

Ολοένα και περισσότερες ομάδες εμφανίστηκαν στην επαρχία και γρήγορα ιδρύθηκε η Ελευθεριακή

Συμμαχία (LA) στη Λισαβόνα, το 1930 και η Αναρχική Ομοσπονδία Πορτογαλίας (AFPPE) τον Ιούνιο του 1932. Αυτή η τελευταία οργάνωση, διαλύθηκε μετά από έξη μήνες λόγω της φοβερής κρατικής καταστολής.

Στη διάρκεια της άνοιξης του 1932 ιδρύεται η Επιτροπή Οργανωτών Ελευθεριακής Νεολαίας (LYOC) μετά από μια συνάντηση με την ANTAWEN, την ένωση Εσπεράντο. Η LYOC επιβίωσε μέχρι τη δεκαετία του '50, οπότε και προσπάθησε να επαναδιοργανώσει το αναρχικό κίνημα.

Στο μεταξύ, το καθεστώς του Σαλαζάρ ψήφισε τον «εθνικό εργατικό νόμο» σε μια προσπάθεια να χειραγωγήσει τις εργατικές ενώσεις, μια για πάντα. Αυτό το γεγονός οδήγησε σε μια νέα προσπάθεια εξέγερσης στις 18 Γενάρη 1934, αλλά η αποτυχία της εξέγερσης οδήγησε σε εξάρση της καταστολής και στον τερματισμό της ουσιαστικής λειτουργίας της CGT. Εκείνη η εκπληκτική εξέγερση ήταν ανεξάρτητη από κάθε κομματική επιρροή. Στο μεταξύ, η Α ΒΑΤΑΛΗΑ (Η φωνή της CGT) συνέχισε να εκδίδεται παράνομα με την βοήθεια διάφορων ομάδων της AFPPE και της Ελευθεριακής Νεολαίας. Στα 1939 η αντίσταση ενάντια στο καθεστώς του Σαλαζάρ είχε φθάσει στο πιο χαμηλό σημείο της έντασης της. Μερικές εκατοντάδες αναρχικοί συνελήφθησαν και στάλθηκαν σε στρατόπεδα συγκέντρωσης. Ο φασισμός αγάλλιασε την Ευρώπη και η ισπανική επανάσταση ηττήθηκε.

Το 1950, το αναρχικό κίνημα εξαφανίστηκε εξαιτίας της αδυναμίας του να προσαρμοστεί στη νέα πραγματικότητα και της θεωρητικής ανεπάρκειάς του, και εξαιτίας –τέλος– της τερσότητας καταστολής.

Το αναρχικό κίνημα στην Πορτογαλία ξαναφάνηκε το 1974, αλλά δεν διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο στα γεγονότα μετά τις 25 Απριλίου 1974. Μεγάλοι αριθμοί νέων πέρασαν από τις ελευθεριακές ομάδες, αλλά δεν παρέμειναν. Αυτό το γεγονός οδήγησε στην αδυναμία οργάνωσης του κινήματος σε εθνική κλίμακα (στα πλαίσια του Πορτογαλικού Ελευθεριακού Κινήματος και της Αναρχοσυνδικαλιστικής Συμμαχίας) που παρή την προώθηση μιας τέτοιας ιδέας από τις εφημερίδες VOZ ANARQUISTA και Α ΒΑΤΑΛΗΑ.

Το πορτογαλικό αναρχικό κίνημα σήμερα

Υπάρχουν αμέτρητοι μεμονωμένοι μαχητικοί αναρχικοί (μερικοί, ατομικοί) και ομάδες που ξεφτράνουν συνεχώς. Το 1986-1987 θα είναι σημαντικό διάστημα για το πορτογαλικό αναρχικό κίνημα καθώς συμπληρώνει εκατό χρόνια αγώνα. Μέσα στο 1987 θα γίνει διεθνής συνάντηση και έκθεση με θέμα ένας αιώνας αναρχισμού στην Πορτογαλία.

Μανουέλ
(από την αγγλική αναρχική εφημερίδα
BLACK FLAG, 28/7/86)

Εγκλημα: Πανούκλα ή ιδιοφυΐα ;

Έχει υποστηριχθεί η άποψη ότι το Έγκλημα είναι σαν την πανούκλα: η συνεχής τροποποίηση των κοινωνικών συνθηκών κάποια στιγμή θα το εξαφανίσει, μετατρέποντάς το σε ξεχασμένη απειλή μιας περασμένης εποχής.

Τα πράγματα δεν φαίνεται να παίρνουν αυτόν το δρόμο: η «εγκληματική τάξη» έχει καταφέρει να εκμεταλλευτεί την πρόοδο, όπως δείχνουν οι ληστείες πολυεθνικών και τραπεζών με τα πιο σύγχρονα μέτρα ασφαλείας, οι αεροπειρατείες, οι διαφυγές κεφαλαίων. Παράλληλα με τον εκσυγχρονισμό της κοινωνίας, εκσυγχρονίζονται και οι μέθοδοι των «εγκληματιών».

Υπάρχει ακόμη διάχυτη η άποψη ότι το Έγκλημα είναι αποτέλεσμα της φτώχειας και της κακής εκπαίδευσης. Ο εγκληματίας σκιαγραφείται ως άτομο στερρημένο, με προβληματική παιδική ηλικία και περιορισμένες σήμερα διανοητικές δυνατότητες.

Και όμως! Από το 1849 ακόμα, οι βρετανοί Barnes και Teeters είχαν πει: «η πλειοψηφία των εγκλημάτων γίνονται από πεποίθηση, όχι από ανάγκη». Άλλωστε, οι πράξεις που γίνονται από ανάγκη δεν είναι εγκληματικές...

Όσα τεστ ευφυΐας έξι άλλου πραγματοποιήθηκαν στις φυλακές, έδειξαν ότι οι κρατούμενοι βρίσκονται στο ίδιο επίπεδο με ένα συνηθισμένο πολίτη. Η εικόνα αυτή βέβαια δεν είναι πλήρης, γιατί τα τεστ δεν έγιναν δυνατό να εφαρμοστούν στους εγκληματίες που παραμένουν ασύλληπτοι...

Τέλος, εξέχοντες ερευνητές και εγκληματολόγοι έχουν καταρρίψει το μύθο ότι το έγκλημα δεν είναι αποδοτικό. Σε γενικές γραμμές, «το Έγκλημα αποδίδει περισσότερο από την τιμή εργασίας», τονίζει ο εγκληματολόγος Κολατζίνι. Επιπλέον, η μεγάλη πλειοψηφία των εγκληματικών δραστηριοτήτων, και μάλιστα των σοβαρότερων, παραμένουν ατιμώρητες.

Απέναντι σ' αυτές τις διαπιστώσεις, η στάση της κοινωνίας παραμένει υποκριτική. Από τη μια μεριά, φοβάται και καταδικάζει. Παράλληλα όμως, διακατέχεται από έναν άκρατο και μυστικό θαυμασμό και είναι πάντα έτοιμη ν' ακούσει τις λεπτομέρειες ενός θεαματικού εγκληματικού άθλου.

Από αντίστοιχη υποκρισία άλλωστε χαρακτηρίζεται και ο τρόπος που ορίζει το έγκλημα. «Το έγκλημα είναι έτσι προϊόν των επικίνδυνων τάξεων» και δεν μπορεί να προέλθει από άτομα ανώτερων κοινωνικών τάξεων. Άλλωστε, η δωροδοκία δεν περιέχεται σε καμιά λίστα των εγκληματολόγων, μεταρρυθμιστών και φακελλοποιών της κοινωνίας...

Από τη Solidaridad Obrera (Εργατική Αλληλεγγύη), Οκτ. 1986

ΜΙΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ

«Αυτό που μου μένει τώρα, όχι μόνο σαν πατέρας αλλά σαν αγωνιστής-συνδικαλιστής, είναι να ξαναβρώ την οργή και την αποφασιστικότητα που ενέπνεαν τον αναρχικό που ήμουνα στα 20 χρόνια μου».

(δήλωση του Ζαν Φρανσουά Ριγκάλ, πατέρα του αναρχικού Λωράν Ριγκάλ της

ομάδας TEMPS NOUVEAUX, που τραυματίστηκε σοβαρά στο κεφάλι από δακρυγόνο, στη διάρκεια των συγκρούσεων φοιτητών-μπάτσων στο Παρίσι στις 5.12.1986).

ΚΑΤΙΑ ΚΟΛΙΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

Το θύμα ήταν αστυνομικός και ο δράστης ήταν γυναίκα. Αυτό ήταν που τελικά καταδίκασε σε ισόβια την Κάτια Κολιτσοπούλου. Αυτό... και φυσικά η κοινωνία μας –από τον τύπο μέχρι εμάς τους ίδιους, περνώντας κι από τα δικαστικά έδρανα.

Ερείς, τι να πούμε; Θα θυμίσουμε μόνο τα 8 χρόνια που έφαγε ο ίλαρχος Κότσαρης για την τελείως απρόκλητη και εν ψυχρώ δολοφονία του Παναγιώτη Ελή...

ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΛΑΘΟΥΣ

Το σωστό επίθετο του Μιχάλη είναι Καλτεζάς και όχι Καλτέζας όπως επανειλημμένα έχει γραφτεί σ' όλο τον τύπο, και δυστυχώς, και στον ΑΝΑΡΧΙΚΟ.

πήραμε το γράμμα σας, αλλά...

... Λόγω πληθώρας επίκαιρης ύλης, η δημοσίευση γραμμάτων αναβάλλεται για το επόμενο τεύχος. Ζητούμε συγγνώμη από όσους διάβάζουν.

Ο ΑΝΑΡΧΙΚΟΣ

